

การปกป้องรายได้จากการผลิต ทางการเกษตรของเกษตรกร

*รศ.ดร.สมพงษ์ อรพินท์

ปัจจุบันจะได้ยินคำกล่าวเสมอเกี่ยวกับคำว่า “การปฏิวัติเขียว” (Green Revolution) ของประเทศด้อยพัฒนา ที่ส่งสินค้าเกษตรประเภทอาหารออก การปฏิวัติเขียวหมายถึง การเพิ่มส่วนเกินของอาหารเป็นสินค้า ส่วนประเทศด้อยพัฒนาที่ต้องสั่งอาหารเข้าประเทศนั้น การปฏิวัติเขียวหมายถึง ความสามารถในการลดการสั่งอาหารเข้าหรือพูดอีกนัยหนึ่งก็คือการเพิ่มอัตราการพึ่งตัวเองในด้านอาหารนั่นเอง¹ ผลของความสำเร็จในการปฏิวัติเขียวนั้น จะทำให้ปริมาณอาหารทั้งหมดที่ผลิตได้เพิ่มมากกว่าจำนวนอาหารที่ต้องการบริโภค ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้ระดับราคาสินค้าอาหารของโลกต่ำลงได้ ถ้าหากว่าประเทศพัฒนาส่วนมาก² พยายามรักษานโยบายเช่นปัจจุบันคือปกป้องการเกษตรภายในประเทศแล้ว ประเทศด้อยพัฒนาที่ส่งพืชอาหารออกจะประสบกับการได้รับราคาสินค้าเกษตรต่ำลงอย่างไม่ต้องสงสัย อันเนื่องมาจากการปฏิวัติเขียวนั่นเอง เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงผลเช่นนั้น ประเทศที่พัฒนาแล้วควรลดการผลิต

สินค้าประเภทอาหารลง เมื่อการปฏิวัติเขียวได้บังเกิดผลสำเร็จในประเทศด้อยพัฒนาต่างๆ แต่ก็มีปัญหาซึ่งประเทศพัฒนาแล้วจะดำเนินการอย่างไรต่อไปเกี่ยวกับเรื่องนี้

ถ้าหากประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนมากเลิกกฎเกณฑ์การปกป้องการเกษตรภายในประเทศ และลดราคาผู้ผลิตลงแล้ว การผลิตอาหารภายในประเทศเหล่านี้จะลดลงอย่างมากจนถึงระดับราคาตลาดโลก เหตุการณ์นี้จะเป็ประโยชน์ไม่เพียงแต่ประเทศด้อยพัฒนาและกำลังพัฒนาที่ส่งอาหารออกเท่านั้นแต่ประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถตัดค่าใช้จ่ายในการปกป้องการเกษตรภายในอีกด้วย ซึ่งเรื่องนี้จะได้กล่าวต่อไป อย่างไรก็ตาม ประโยชน์เช่นนี้เกิดแก่ชาติทั้งมวล ไม่ใช่แต่ละกลุ่มในประเทศ กล่าวคือ ผู้บริโภคและรัฐบาลจะได้ประโยชน์ ในขณะที่ผู้ผลิต (กสิกร) อาจจะเสียประโยชน์และการต่อต้านอย่างรุนแรงของกสิกรที่เสียประโยชน์ อันเนื่องจากการลดราคาสินค้าอาหารจะต้องเกิดขึ้นอย่างไม่ต้องสงสัย ดังนั้นข้อเสนอของนโยบายใดๆ

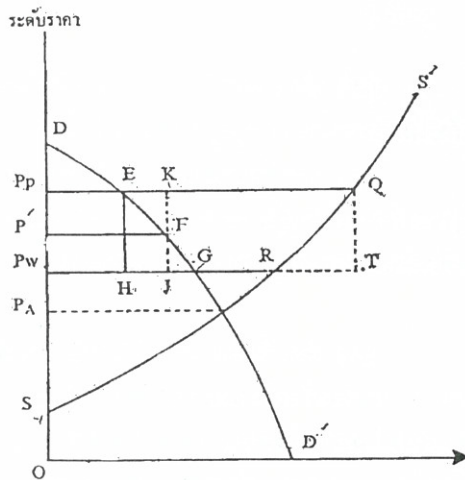
*คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต : Ph.D. (Agricultural Policy) Faculty of Agriculture, Kyoto University, Kyoto, Japan.

¹ อัตราการพึ่งตัวเอง (Self-sufficiency rate) หมายถึงจำนวนที่ผลิตได้ภายในประเทศหารด้วยจำนวนการบริโภคภายในประเทศ

² ในที่นี้ประเทศพัฒนาแล้วนั้น ให้หมายถึงประเทศที่มีรายได้ต่อหัวสูงกว่า 4,000 ดอลลาร์ ต่อปีขึ้นไป ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนานั้น ให้หมายถึงระดับรายได้ต่อหัวอยู่ระหว่าง 1,000-2,000 ดอลลาร์ต่อปี ส่วนประเทศด้อยพัฒนาให้หมายถึงประเทศที่มีรายได้ต่อหัวต่ำกว่า 500 ดอลลาร์

ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงเกี่ยวกับการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น

ปัจจุบันเราควรพิจารณาว่า อะไรคือการปกป้องหรือกีดกันทางการเกษตร และทำไมจึงต้องมีสิ่งนั้น การปกป้องหรือกีดกันทางการเกษตรอาจหมายถึง การปกป้องการผลิตทางการเกษตรหรือปกป้องรายได้ของผู้ผลิต ไม่ให้ต่ำลงหรือทั้งสองอย่างนี้ อย่างไรก็ตาม ในหลายๆ กรณี จุดประสงค์ที่แท้จริงของนโยบายเกษตรปัจจุบันในประเทศที่พัฒนาแล้ว ก็คือการปกป้องรายได้ของเกษตรกรไม่ให้ต่ำลง การขยายการผลิตทางการเกษตรก็เป็นผลที่ไม่ต้องการของนโยบายเหล่านี้ นโยบายที่ปรารถนาจะเป็นสิ่งหนึ่งในหลายๆ สิ่ง ได้แก่ การลดราคาผู้ผลิตให้ต่ำลงพร้อมกับการลดการผลิตลงและตามด้วยมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยป้องกันการลดลงของราคาผู้ผลิตเพื่อไม่ให้เกษตรกรมีฐานะแย่ลง

รูปที่ 1 แสดงประเทศผู้ส่งออกดั้งเดิม
จำนวนซื้อและขาย

การเสนอนโยบายบางอย่างที่จะแก้ไขปัญหาที่กล่าวมาดังรูปที่ 1

ราคาสลัดโลกของสินค้าทางการเกษตรที่จะเกิดขึ้น ถ้าหากประเทศที่พัฒนาแล้ว ยอมรับนโยบายการค้าเสรี เราจะใช้คำว่า “ราคาสลัดโลกที่มีการค้าโดยเสรี” และจะยอมรับราคาคุลยภาพในประเทศของสินค้าชนิดหนึ่ง ถ้าไม่มีการค้าระหว่างประเทศของสินค้าชนิดอื่น ๆ เกิดขึ้น ส่วนในประเทศคู่ค้าของโลกจะเรียกว่า “ราคาคุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้” (Autarky equilibrium price) สมมติว่าค่าขนส่งระหว่างประเทศไม่มี เพราะฉะนั้นทุกประเทศที่ยอมรับนโยบายการค้าเสรี การส่งออกและนำเข้าจะอยู่ที่ราคาสลัดโลก

ในรูปที่ 1 แสดงให้เห็นว่าประเทศหนึ่งมีราคาคุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้ของสินค้าเกษตรชนิดหนึ่ง คือ P_A อยู่ต่ำกว่าระดับตลาดโลกที่มีการค้าโดยเสรีกำหนดให้เป็น P_W^3 ถ้าหากประเทศที่พัฒนาแล้วยอมรับนโยบายการค้าเสรีนั้น หมายความว่า ยอมรับราคาสลัดโลกที่มีการค้าโดยเสรี เส้นอุปทานของสินค้าในประเทศนั้นจะแสดงโดย P_W^R อุปสงค์ P_W^G และการส่งออกคือ GR^4 เราจะเรียกประเทศนี้ว่าเป็น “ประเทศผู้ส่งออกดั้งเดิม”

รูปที่ 2 และรูปที่ 3 แสดงให้เห็นถึงประเทศที่สั่งสินค้าเข้า ณ ระดับราคาสลัดโลกที่มีการค้าโดยเสรี (P_W) เพราะว่าราคาคุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้ (P_A) สูงกว่า P_W เราเรียกประเทศเหล่านี้ว่า “ประเทศผู้สั่งซื้อดั้งเดิม”

รูปที่ 1 นั้น เมื่อจุดดุลยภาพ G และ R ในประเทศบรรลุ อันเนื่องมาจากผลของนโยบายการค้าโดยเสรีในประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหมด ผู้บริโภคในประเทศนั้นจะได้รับสิ่งที่เรียกว่า ส่วนเกินของผู้บริโภค (Consumer's

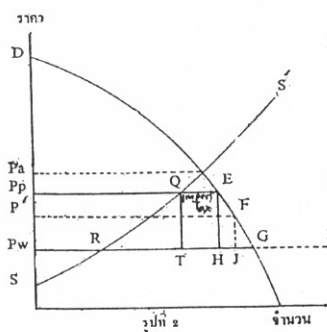
³ ถ้าประเทศหนึ่งมีเส้นอุปสงค์สำหรับสินค้า แต่ไม่มีเส้นอุปทาน ราคาอยู่ที่จุดตัดของเส้นอุปสงค์กับแกนตั้ง (Y-axis) จะได้ว่าราคาคุลยภาพที่พึ่งตัวเอง อีกนัยหนึ่ง ถ้าประเทศหนึ่งมีเส้นอุปทานเส้นหนึ่งแต่ไม่มีเส้นอุปสงค์ จุดตัดระหว่างเส้นอุปทานกับแกน OY เป็นดุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้

⁴ ในทุก ๆ รูปที่จะเสนอในที่นี้ กำหนดให้เส้นอุปทานแสดงจำนวนการขาย (นั่นหมายความว่า การผลิตลดด้วยการบริโภค) และเส้นอุปสงค์แสดงจำนวนการซื้อของผู้บริโภค และสมมติว่าเส้นอุปทานมีค่าความลาดเป็นบวกและเส้นอุปสงค์มีค่าความลาดเป็นลบ

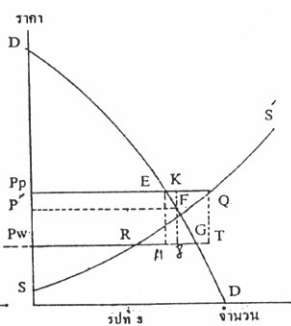
surplus) แสดงโดยพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ $\square DP_w G$ และผู้ผลิตจะได้รับส่วนเกินของผู้ผลิต (Producer's surplus) แสดงโดยพื้นที่ $\square P_w SR$ และสมมติว่าการกีดกันการเกษตรภายในประเทศ รัฐบาลของประเทศนั้นยอมรับมาตรการประกันราคาผู้ผลิต (PP) ซึ่งอยู่สูงกว่า P_w จำนวนอุปทานจะเพิ่มขึ้นจาก $P_w R$ เป็น

$P_p Q$ หน่วย “การกีดกันการเกษตร” (Protection of agricultural production) เช่นเดียวกับ “การป้องกันรายได้ของเกษตรกร” เพราะว่าเป็นผลของการเพิ่มราคาของผู้ผลิต จึงทำให้

(1) อุปทานขยายเพิ่มขึ้นเป็น RT หน่วย และการผลิตอาจเพิ่มขึ้นด้วย และ

รูปที่ 2

รูปที่ 3

(2) จำนวนทั้งหมดของรายได้ของเกษตรกรอาจเพิ่มขึ้นเท่ากับสี่เหลี่ยมคางหมู $\square P_p P_w RQ$ บาท⁵

อีกนัยหนึ่ง เราอาจพิจารณา 3 กรณีที่เกี่ยวข้องกับราคาของผู้บริโภค (P_c) ดังต่อไปนี้

กรณีที่ 1-ก ให้ $P_p = P_c > P_w$

กรณีที่ 1-ข ให้ $P_p > P_c > P_w$

กรณีที่ 1-ค ให้ $P_p > P_c = P_w$

ในแต่ละกรณี เราจะตรวจสอบมาตรการของนโยบายที่นำมาซึ่งปัญหาและต้นทุนในการปกป้องการเกษตรภายในประเทศอีกด้วย

ในกรณีแรก 1-ก นั้น สถานการณ์อย่างไรที่ $P_p = P_c > P_w$ ที่เกิดขึ้นในประเทศผู้ส่งออกดั้งเดิมสำหรับวัตถุประสงค์ในที่นี่ก็เพื่อนำเอานโยบายต่างๆ มาใช้ เช่น

(1) นโยบายภาษีหรือภาษีขาเข้า อัตราที่เรียกเก็บไม่ควรจะต่ำกว่า $P_p P_w$ บาท ยิ่งกว่านั้น

(2) การซื้อขายอย่างไม่จำกัดจำนวนโดยรัฐบาลเป็นสิ่งที่จำเป็น ณ ราคา $P_p (=P_c)$ และส่งพืชผลที่เหลือส่งออกเป็นจำนวน E_Q หน่วยในราคา P_w บาท

(3) ส่วนที่ขาดดุลย์ $\square EHTQ$ ดังแสดงในรูปที่ 1 ควรจะรับผิดชอบโดยรัฐบาลในรูปของเงินอุดหนุนในการส่งออก เนื่องจากการสูญเสียของผู้บริโภค (หมายถึงการลดลงของส่วนเกินของผู้บริโภค (Consumer's surplus) แสดงโดยสี่เหลี่ยมคางหมู $P_p P_w GE$ ผลประโยชน์ของผู้ผลิต (ส่วนที่เพิ่มขึ้นของส่วนเกินของผู้ผลิต) แสดงโดยสี่เหลี่ยม $P_p P_w RQ$ และรัฐบาลสูญเสียงบประมาณไป

⁵ในกรณีนี้สมมติว่า ตลาดผลิตผลมีลักษณะแข่งขันโดยสมบูรณ์สำหรับแรงงานของเกษตรกรเองและครอบครัวและสำหรับทรัพยากรการผลิตอื่นๆ ที่เป็นของเขา รายได้เพิ่มขึ้นเพราะราคาผู้ผลิตเพิ่มจาก P_w เป็น P_p จึงเท่ากับพื้นที่ดังกล่าว

□EHTQ ดังนั้น ต้นทุนในการปกป้องผู้ผลิตและผู้บริโภคเท่ากับ ΔEHG กับ QRT ในกรณี 1-ก แสดงถึงการปกป้องทางการเกษตร ต้นทุนดังกล่าวจะต้องเป็นภาระต่อผู้บริโภคและผู้เสียภาษี

ในกรณี 1-ข นั้น กำหนดให้ $P_p > P_c (=OP')$ $> P_w$ (P_p ก็คือราคาประกันของผู้ผลิต ส่วน P_c คือราคาของผู้บริโภค P_w คือราคาตลาดโลก) ดังได้สมมติมาแล้วว่าประเทศผู้ส่งออกตั้งเดิมนั้นใช้มาตรการ

(1) เก็บภาษีหรือใช้ภาษีสั่งเข้าอัตราไม่ต่ำกว่า $P'P_w$

(2) รัฐบาลจะซื้อไม่จำกัดจำนวน ณ ระดับราคา P_p บาท และขาย ณ ระดับราคา P' บาท

(3) รัฐบาลส่งออกในราคา P_w บาท

ดังนั้น รัฐบาลจะประสบกับการขาดทุนเมื่อขายจำนวน $P'F$ หน่วยในระดับราคา P_c บาท ($=OP'$ บาท) ต่อเมตริกตัน ซึ่งต่ำกว่าราคาที่รัฐบาลรับซื้อเมตริกตันละ P_p บาท ส่วนขาดทุนแสดงโดย $\square P_p P'FK$ บาท ส่วนขาดทุนที่รัฐบาลต้องแบกภาระในการส่งออกจำนวน KQ เมตริกตัน ในระดับราคาตลาดโลก P_w เป็นเงินทั้งสิ้น $\square KJTQ$ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับผลของนโยบายการค้าโดยเสรีอย่างสมบูรณ์แล้ว ส่วนเกินของผู้บริโภคลดลงเท่ากับ $\square P'P_w GF$ และส่วนเกินของผู้ผลิตลดลงเท่ากับ $P_p P_w RQ$ บาท เพราะฉะนั้นต้นทุนในการปกป้องการเกษตรภายในประเทศทั้งหมด เท่ากับผลรวมของ ΔFJG บาท กับ ΔQRT บาท ต้นทุนในกรณีนี้น้อยกว่าต้นทุนในกรณีข้อ 1-ก เท่ากับ $\square EHJF$ บาท มาตรการทางนโยบายปกป้องการเกษตรภายในประเทศกรณี 1-ข จะให้ประสิทธิภาพมากกว่ากรณี 1-ก จำนวนส่งออกกรณี 1-ข ย่อมน้อยกว่ากรณี 1-ก เท่ากับ EK เมตริกตัน เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น เพราะฉะนั้น กรณี 1-ข จะเป็นที่ต้องการมากกว่ากรณี 1-ก สำหรับประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาที่ส่งอาหารออก

กรณีที่ 1-ค การปกป้องการเกษตรด้วยความสัมพันธ์ด้านราคาของ $P_p > P_c = P_w$ จะเข้ากรณีที่รัฐบาลจ่ายเงินชดเชยให้แก่ลิกเกอร์ (Deficiency payment) ในอัตราที่เท่ากับส่วนแตกต่างระหว่างราคาผู้ผลิต (P_p) กับราคาตลาด ผลของนโยบายเช่นนั้นราคาผู้บริโภค (P_c) จะเท่ากับราคาตลาดโลก (P_w) และจำนวน GT เมตริกตัน (ดังแสดงในรูปที่ 1) เป็นจำนวนส่งออก ณ ระดับราคา P_w บาท เนื่องจากมูลค่ารวมของเงินชดเชย (ซึ่งก็คือ รัฐบาลขาดทุน) แสดงโดย $\square P_p P_w RQ$ บาท และส่วนเกินของผู้บริโภคแสดงโดย $\square P_p P_w GE$ บาท ต้นทุนในการปกป้องเท่ากับ ΔQRT บาท กรณีต้นทุนการปกป้องย่อมน้อยที่สุดในบรรดากรณี 1-ก กับ 1-ข และ 1-ค ดังนั้น กรณี 1-ค จะให้ประสิทธิภาพมากที่สุดในการปกป้องการเกษตร ค่าใช้จ่ายชดเชยจะต้องตกอยู่กับผู้เสียภาษีส่วนเกินในการส่งออกอาจจะน้อยที่สุดในกรณีนี้ เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศมีมากที่สุด ดังนั้นกรณี 1-ค จะเป็นกรณีที่นำปรารถนามากที่สุดสำหรับประเทศที่ด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาที่ส่งอาหารเป็นสินค้าออก

เราจะเริ่มทดสอบการปกป้องการเกษตรในประเทศที่สั่งเข้าดั้งเดิม (Originally importing countries) บ้าง ความแตกต่างระหว่างรูปที่ 2 กับรูปที่ 3 นั้นไม่ว่าราคาประกันของผู้ผลิต (P_p) ของสินค้าเกษตรต่ำกว่าหรือสูงกว่าราคาดุลยภาพที่พึงตัวเองได้ (P_A)

กรณีที่ 2-ก ราคาของสินค้ามีความสัมพันธ์ในแต่ละระดับดังนี้ $P_p = P_c > P_w$ ในรูปที่ 2 จะได้รับผลสำเร็จก็โดยการเก็บภาษีสั่งเข้า หรือกำแพงภาษี โดยคิดอัตราภาษีเท่ากับ $P_p P_w$ บาท ต่อเมตริกตัน ในกรณีนี้ จำนวน QE เป็นจำนวนสั่งเข้าและรัฐบาลจะได้รับรายได้เท่ากับ $\square QTHE$ บาท จากกำแพงภาษีหรือภาษีขาเข้า ส่วนสูญเสียของผู้บริโภคแสดงโดย $\square P_p P_w GE$ บาท ส่วนได้รับประโยชน์ของผู้ผลิต คือ $\square P_p P_w TQ$ บาท และรัฐบาลได้รับประโยชน์เท่ากับ $\square QTHE$ (ดังแสดงในรูปที่ 2) ดังนั้น ต้นทุนในการ

ปกป้องการเกษตรจะเท่ากับผลรวมของ ΔQRT กับ ΔEHG

กรณี 2-ข เมื่อ $P_p > P_c (=OP') > P_w$ นำมาซึ่ง

(1) ภาษีซึ่งเท่ากับอัตรา $P'P_w$ และ

(2) เงินอุดหนุนเท่ากับอัตรา P_pP' จำนวนสิ่งเข้าจะเท่ากับ TJ เมตริกตัน ซึ่งมากกว่า QE จำนวนสิ่งเข้ากรณี 2-ก ต้นทุนการปกป้องเท่ากับผลรวมของ ΔQRT กับ ΔFJG ซึ่งน้อยกว่ากรณี 1-ก

กรณีที่ 2-ค เมื่อ $P_p > P_c = P_w$ โดยใช้เครื่องมือให้เงินอุดหนุนในอัตราเท่ากับ P_pP_w จำนวนสิ่งเข้าจะเท่ากับ TG ซึ่งมากที่สุด ในบรรดากรณี 2-ก, 2-ข และ 2-ค ต้นทุนในการปกป้องจะเท่ากับ ΔQRT และเป็นต้นทุนน้อยที่สุด ในบรรดา 3 กรณี ที่กล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นกรณีที่ 1-ค จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด สำหรับเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและจะเป็นที่ปรารถนาสำหรับประเทศด้อยพัฒนาที่ส่งอาหารออกจำหน่ายต่างประเทศ

ต่อไปนี้จะได้พิจารณาถึงรูปที่ 3 ผลจากการประกันราคาของผู้ผลิตสูงขึ้น ประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรดั้งเดิม อาจเปลี่ยนฐานะเป็นประเทศผู้ส่งออกอีกประเทศหนึ่งก็ได้ ดังรูปที่ 3 แสดงสิ่งที่เป็นไปได้ 3 กรณีด้วยกัน คือ

กรณี 3-ก ความสัมพันธ์ด้านราคาเป็นดังนี้ $P_p = P_c > P_w$ เป็นการยอมรับว่าเป็นมาตรการนโยบายอย่างเดียวกับกรณี 1-ก จำนวน EQ เป็นจำนวนที่ส่งออก ต้นทุนการปกป้องการเกษตรเท่ากับผลรวมของ ΔEHG และ ΔQRT

กรณี 3-ข เมื่อ $P_p > P_c (=OP') > P_w$ นำมาซึ่งมาตรการเช่นเดียวกับกรณี 1-ข ประเทศจะต้องส่งออก JT เมตริกตัน ณ ระดับราคาตลาดโลก (P_w) และรัฐบาลจะต้องแบกภาระขาดทุนเท่ากับ $\square KJTQ$ รัฐบาลขาดทุนทั้งหมดจะเท่ากับผลรวมของ $\square P_pP'FK$ และ $KJTQ$ ต้นทุนการปกป้องการเกษตรจะเท่ากับผลรวม ΔFJG และ ΔQRT กรณีของข้าวในประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบันก็ตกอยู่ในกรณี 3-ข นี้⁷

ในทางทฤษฎีอาจเป็นไปได้ว่า $P'F$ (แสดงในรูปที่ 3) อุปสงค์ ณ ราคาผู้บริโภค $P_c = OP'$ อาจใหญ่กว่า P_pQ ซึ่งเป็นอุปทาน ณ ราคาผู้ผลิต (P_p) ถ้าอุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากพอ มาตรการเช่นเดียวกับกรณี 2-ข จะทำให้เกิด $P_p > P_c > P_w$ อย่างไรก็ตามกรณีเช่นนี้ ยากที่จะเกิดในโลกแห่งความเป็นจริง เพราะว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว อุปสงค์สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญส่วนมากมีความยืดหยุ่นน้อย

กรณี 3-ค เมื่อ $P_p > P_c = P_w$ จะบรรลุได้ก็โดยใช้มาตรการเช่นเดียวกับกรณี 1-ค ตัวอย่างเช่น การใช้วิธีการจ่ายเงินอุดหนุนโดยใช้อัตราเท่ากับ P_pP_w ส่วนเกินที่ส่งออก ณ ระดับราคา P_w จะเท่ากับ GT ต้นทุนในการปกป้องจะเท่ากับ ΔQRT บรรดากรณี 3-ก, 3-ข และ 3-ค กรณีสุดท้ายให้ประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับประเทศผู้ส่งออกดั้งเดิม และเป็นที่ปรารถนามากที่สุดสำหรับประเทศด้อยพัฒนาที่ส่งอาหารเป็นสินค้าออก

⁷กรณีข้าวสาลีในประเทศญี่ปุ่นจะอยู่ในรูปที่ 2-ข นี้ ตัวอย่างเช่น คุณภาพสำหรับอุปทานอยู่ที่จุด Q ขณะที่คุณภาพของอุปสงค์อยู่ที่ F ดังแสดงในรูปที่ 2 อย่างไรก็ตามนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาษีและการจ่ายเงินอุดหนุน แต่ใช้วิธี (1) ซื้อในราคา P_p อย่างไม่จำกัด โดยรัฐบาล (2) ส่งเข้า ณ ระดับ P_w เท่านั้น โดยรัฐบาล จำนวนสิ่งเข้าโดยรัฐบาลเกือบเท่ากับ TJ และ (3) ขายอย่างไร้จำกัด ณ ราคา P' โดยรัฐบาลแต่ภาษีและจ่ายเงินอุดหนุนจะเสียต้นทุนน้อยกว่า แต่ได้ผลเหมือนกัน

⁸ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างกรณี 3-ข กับกรณีที่เป็จริงของข้าว ในประเทศญี่ปุ่นจะเป็นจริงเพียงว่ารัฐบาลสามารถเข้าเกี่ยวข้องการค้าข้าวระหว่างประเทศเท่านั้น

แต่ก็ยังมีบางกรณีที่มี $P_w G$ (ในรูปที่ 3) อุปสงค์ ณ ระดับราคา $P_c (=P_w)$ อาจเกิดขึ้นมีขนาดใหญ่กว่า $P_p Q$ ซึ่งเป็นอุปทาน ณ ระดับ P_p ในกรณีใช้มาตรการ เช่นเดียวกับกรณีที่ 2-ค จะทราบถึง $P_p > P_c = P_w$

ต่อไปนี้จะได้สรุปสิ่งที่ได้กล่าวมาบ้างแล้ว ในตารางต่อไปนี้ บรรดา 11 กรณีในตารางนั้น กรณี 1-ก, 2-ก และ 3-ก อาจเรียกว่า “การประกันราคาอย่างบริสุทธิ์” ส่วนกรณี 1-ข และ 3-ข-1 “ความแตกต่างของการประกันราคา” ส่วนกรณี 1-ค, 2-ค, 3-ค-1 และ 3-ค-2 เรียกว่า “การจ่ายเงินอุดหนุนอย่างบริสุทธิ์” (Pure deficiency payment) และกรณี 2-ข และ 3-ข 2 เป็นการประสมประสานระหว่าง “การประกันราคา” กับ “การจ่ายเงินอุดหนุน”⁸

การตรวจสอบมาคร่าวก่อนหน้านี้ ราคาตลาดโลก ถูกกำหนดให้อยู่ที่ แม้เมื่อประเทศที่พัฒนาแล้ว ยกระดับราคาผู้ผลิตภายในเพื่อป้องกันการเกษตร

ของตนนั้น ในโลกแห่งความเป็นจริง การยกระดับราคาผู้ผลิตในประเทศหนึ่งจะเป็นเหตุให้ราคาตลาดโลก ลดลง โดยผ่านการเพิ่มขึ้นในด้านการส่งออกหรือการ ลดลงของการนำเข้าโดยประเทศนั้น

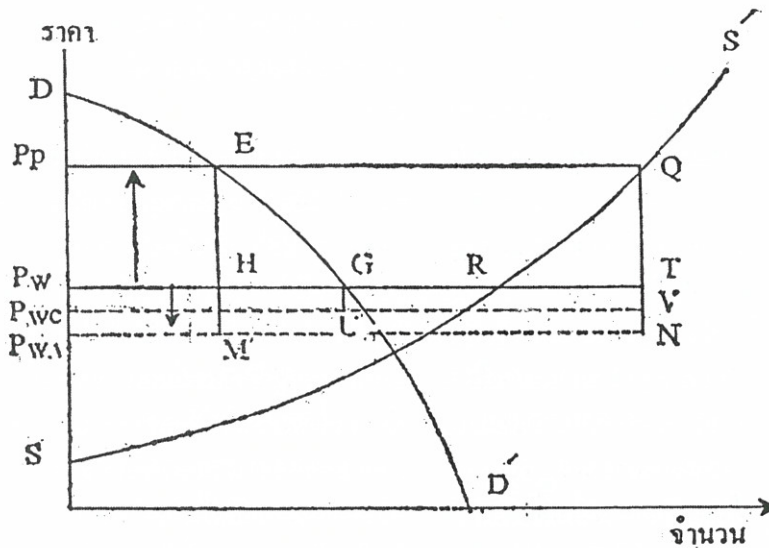
รูปต่อไปในรูปที่ 4 ก็คล้ายๆ กับรูปที่ 1 สมมติว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วประเทศหนึ่งยกระดับราคา ผู้ผลิตและราคาผู้บริโภคจาก P_w เป็น P_p โดยนโยบาย ประกันราคา (ในกรณีที่ 1-ก) และราคาตลาดโลกลดลง จาก P_w เป็น P_{wA} แล้ว ต้นทุนในการปกป้องแสดง โดยผลรวมของสามเหลี่ยม EHG กับ ΔQRT และ $\square HMNT$ อีกนัยหนึ่งสมมติว่า เมื่อประเทศหนึ่ง ยกระดับราคาผู้ผลิตจาก P_w เป็น P_p แต่ให้ราคา ผู้บริโภคไม่เปลี่ยนแปลงยังคงอยู่ที่ P_w (กรณี 1-ค) และแล้วราคาตลาดโลกจะลดลงจาก P_w เป็น P_{wC} ราคา P_{wC} จะสูงกว่าราคา P_{wA} เพราะเป็นส่วนเกินในการส่งออก UV ในกรณีใช้เงินอุดหนุน

⁸ ในกรณีที่ประเทศที่พัฒนาโดยเฉพาะยังคงรักษาผู้ผลิตสำหรับผลผลิตทางการเกษตรเฉพาะอย่างที่อยู่สูงกว่าราคาตลาดโลก เราอาจจะยังไม่ทราบลักษณะของเส้นอุปสงค์และอุปทานของสินค้าที่แน่นอน อย่างไรก็ตาม ถ้ากำหนดโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับจุดใหญ่ 3 จุด อาจเป็นไปได้ที่จะกำหนดกรณีเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งในตารางดังนี้ (1) ไม่ว่าประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออก ดั้งเดิม หรือเป็นประเทศที่นำเข้าดั้งเดิมที่เกี่ยวกับสินค้าใดสินค้านั้น (2) ไม่ว่า $P_p = P_c P_w$ หรือ $P_p > P_c = P_w$ (3) ไม่ว่าประเทศ ใดประเทศหนึ่งเป็นประเทศที่นำเข้าหรือส่งออกสินค้านั้นโดยชนิดหนึ่งออกก็ตาม

สรุปมาตรการทางนโยบายประเภทต่างๆ

		มาตรการทางนโยบาย	
(1) ประเทศผู้ส่งออกดั้งเดิม $P_X > P_A$ $(P_P > P_W > P_A)$		กรณี (1-ก) $P_P = P_C > P_W$ $D < S$	(1) ภาษี เท่ากับ $P_P P_W$ (2) ซื้อและขายอย่างไม่จำกัด ณ ราคา $P_P (=P_C)$ โดยรัฐบาล (3) อุดหนุนการส่งออก = $P_P P_W$
		กรณี (1-ข) $P_P > P_C > P_W$ $D < S$	(1) ภาษี $\geq P' P_W$ (2) ซื้ออย่างไม่จำกัด ณ ราคา P_P และขาย ณ ราคา P' โดยรัฐบาล และ (3) การให้เงินอุดหนุนเพื่อการส่งออก = $P_P P_W$
		กรณี (1-ค) $P_P > P_C = P_W$ $D < S$	การจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาด $P_P P_W$
ประเทศผู้นำเข้าดั้งเดิม $P_A > P_W$	(2) $P_A > P_P$ $(P_A > P_P > P_W)$	(2-ก) $P_P = P_C > P_W$ $D > S$	ภาษี = $P_P P_W$
		(2-ข) $P_P > P_C > P_W$ $D > S$	(1) ภาษี = P' และ (2) จ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาด $P_P P$
		(2-ค) $P_P > P_C = P_W$ $D > S$	จ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาด $= P_P P_W$
	(3) $P_P > P_A$ $P_P > P_A > P_W$	(3-ก)	$= (1-n)$
		(3-ข) $P_P > P_C > P_W$	$3-x-1; D < S$ $= (1-x)$ $3-x-2; D > S$ $= (2-x)$
		(3-ค) $P_P > P_C > P_W$	$3-c-1; D < S$ $= (1-c)$ $3-c-2; D > S$ $= (2-c)$

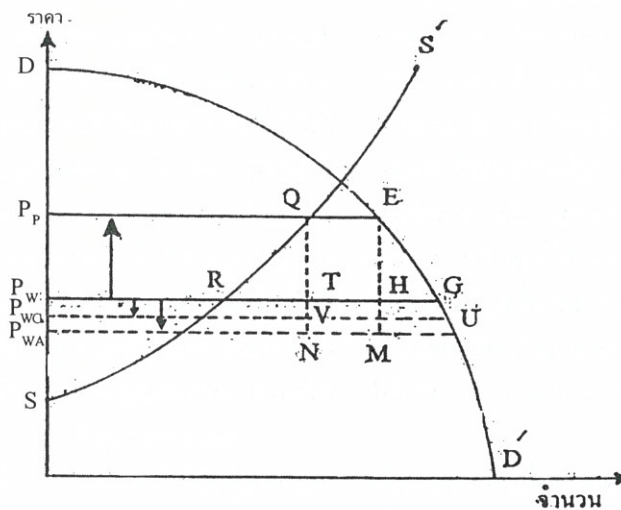
- P_A คือ ราคาดุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้ (Autarky equilibrium price)
 P_W คือ ราคาตลาดโลกที่มีการค้าโดยเสรี
 P_P คือ ราคาผู้ผลิต
 P_C คือ ราคาผู้บริโภค

รูปที่ 4

ส่วนขาด (Deficiency payment) จะน้อยกว่า ส่วนเกินที่ส่งออกในกรณีที่ใช้การประกันราคา คือ EQ หน่วยต้นทุนในการปกป้องการเกษตร กรณีเงินอุดหนุน ส่วนขาดจะเท่ากับผลรวมของรูป ΔQRT กับ $\square GUVT$ ต้นทุนเหล่านี้จะน้อยกว่าต้นทุนที่ได้กล่าวมาแล้วกรณี การประกันราคาพืชผล เพราะฉะนั้น กรณีที่พิจารณา

ถึงการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดโลก เช่นเดียวกัน อาจ สมมติให้ราคาตลาดโลกไม่เปลี่ยนแปลงแล้วการใช้ นโยบายเงินอุดหนุนส่วนขาดจะมีประสิทธิภาพมากกว่า และเป็นที่ปรารถนามากกว่าการใช้ นโยบายการประกัน ราคาสำหรับประเทศที่ด้อยพัฒนาที่ส่งสินค้าประเภท อาหารออกนอกประเทศ

รูปที่ 5

ในรูปที่ 5 นั้นเอามาจากรูปที่ 2 เมื่อราคาตลาดโลกต่ำลงจาก P_w เป็น P_{wA} เป็นผลของนโยบายประกันราคา ต้นทุนในการปกป้องแสดงโดยผลรวมของ ΔQRT กับ ΔEHG ลบด้วย $\square TNMH$ อีกนัยหนึ่ง ถ้าราคาตลาดโลกลดจาก P_w เป็น P_{wC} ($P_w > P_{wC} > P_{wA}$) เป็นผลของนโยบายเงินอุดหนุนส่วนขาด ต้นทุนการปกป้องโดยพื้นที่ ΔQRT ลบด้วย $\square TVUG$ เพราะฉะนั้น จึงเป็นการแน่นอนว่าการประกันราคาหรือการจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาดอย่างไหนมีประสิทธิภาพมากกว่ากันในการใช้เป็นวิธีปกป้องการเกษตร แต่ถ้าราคาตลาดโลกลดลงจาก P_w เป็น P_{wC} และจาก P_w เป็น P_{wA} ทั้งสองประการนี้เปลี่ยนแปลงน้อยมาก ต้นทุนการปกป้องภายใต้นโยบายจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาดค่อนข้างจะน้อยกว่านโยบายประกันราคา ในกรณีรูปที่ 3 เมื่อเราพิจารณาการเปลี่ยนแปลงในราคาตลาดโลกที่เกิดจากมาตรการต่าง ๆ กัน ต้นทุนการปกป้องด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาดอาจน้อยกว่าการประกันราคา

ในแต่ละกรณี การประกันราคาหรือการจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาดนั้น การเพิ่มราคาผู้ผลิตไม่เพียงแต่จะเพิ่มรายได้ของเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังช่วยเพิ่มการผลิตสินค้าเกษตรอีกด้วยตราบเท่าที่ลักษณะของเส้นอุปทานมีความลาดเป็นบวก ดังนั้นการยกระดับราคาผู้ผลิตหมายความว่า “เป็นการป้องกันรายได้ของเกษตรกร” อย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่งเป็นการ “ปกป้องการผลิตทางการเกษตร” อีกด้วย ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การยกระดับราคาผู้ผลิตในประเทศพัฒนาจะทำให้ราคาตลาดโลกของสินค้าประเภทนั้นลดลง จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศด้อยพัฒนาที่ส่งอาหารออกประสบกับการสูญเสีย แต่ประเทศด้อยพัฒนาที่ต้องส่งอาหารเข้าประเทศได้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม

(1) ประเทศด้อยพัฒนาที่ต้องส่งสินค้าเข้าประสบความสำเร็จในการปฏิบัติและสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น พืชจำพวกธัญพืช เช่น

ข้าว ข้าวสาลี เป็นต้น ซึ่งอนาคตอันใกล้ประโยชน์อันเกิดจากการผลิตผลการเกษตรดังกล่าวตกต่ำลงอาจจะยังไม่ปรากฏ

(2) ประเทศด้อยพัฒนาที่ส่งอาหารเข้าเหล่านี้ ไม่สามารถบรรลุอัตราพึ่งตัวเองสำหรับสินค้าดังกล่าวนี้แล้ว ประโยชน์จากการที่ราคาตลาดโลกของข้าวก็น้อยลง ข้าวสาลีก็น้อยลงจะมีอยู่น้อยมาก และยิ่งกว่านั้น จำนวนสิ่งเข้าก็จะน้อยลง ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิบัติเขียวนั้นเอง เพราะฉะนั้น ประเทศด้อยพัฒนาทั้งหมดจะได้รับความลำบากมากยิ่งขึ้น จากการทดลองของราคาตลาดโลกของข้าวหรือข้าวสาลี เนื่องจากการเพิ่มขึ้นในด้านการส่งออกหรือลดการนำเข้าโดยประเทศที่พัฒนาแล้ว

เราสมมติต่อไปว่า หลังจาก 10 ปี การปฏิบัติเขียวดำเนินการประสบความสำเร็จ ประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาส่งข้าวออกมีส่วนเกินของข้าวที่จะส่งออกมากกว่าแต่ก่อนและประเทศที่ด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาปัจจุบันส่งข้าวเข้าประเทศใกล้เคียงจะบรรลุการพึ่งตัวเองมากขึ้น ถ้าประเทศพัฒนาส่วนมากกำลังผลิตข้าวดำเนินการปกป้องการผลิตข้าวภายในประเทศ ราคาตลาดโลกของข้าวจะลดลงอย่างมาก และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาที่มีข้าวเหลือส่งออกมากจะไม่สามารถส่งออกได้ เพราะฉะนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเหล่านี้ เราอาจตัดสินใจว่า “ประเทศที่พัฒนาแล้วที่ทำการผลิตข้าวหยุดปกป้องการผลิตข้าวภายในประเทศเสียดังได้กล่าวมาแล้วว่า ประเทศที่ส่งออกดั้งเดิมดังแสดงโดยรูปที่ 1 ลดการส่งออกลงให้เหลือระดับ GR ในรูปนั้น ประเทศส่งข้าวเข้าดั้งเดิมในรูปที่ 2 เพิ่มการส่งข้าวเข้ามาเป็น RG เมตริกตัน และประเทศผู้ส่งเข้าดั้งเดิมของรูปที่ 3 เปลี่ยนจากประเทศผู้ส่งออกมาเป็นประเทศส่งเข้า

ในทางทฤษฎีเพื่อบรรลุสิ่งดังกล่าว ก็ควรจะลดราคาผู้ผลิตให้ต่ำลงมา หรือทั้งราคาผู้ผลิตกับราคาผู้บริโภคให้อยู่ในระดับเดียวกับราคาตลาดโลก (PW) เสีย แต่การลดลงของราคาผู้ผลิตจะไปลดรายได้ของ

กลีกรอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะฉะนั้น นโยบายที่จะลดราคาผู้ผลิตให้ต่ำลงง่าย ๆ นั้นจะไม่เพียงแต่ไม่เป็นที่ปรารถนาจากทัศนคติการกระจายรายได้เท่านั้น หากแต่จะมีผลที่เป็นไปไดยากในทางการเมืองอีกด้วย ดังนั้น นโยบายราคามลพิษที่ปรารถนาสำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว ก็คือการป้องกันรายได้จากกลีกรโดยปราศจากการปกป้องการผลิตทางการเกษตร

ข้อเสนอนโยบายซึ่งจะเสนอในที่นี้ก็คือ

(1) รัฐบาลไม่ควรเข้าแทรกแซงตลาดผลิตผลเกษตรและควรยอมรับการค้าโดยเสรีอย่างสมบูรณ์ เพื่อว่าระดับราคาผู้ผลิตเช่นเดียวกับราคาผู้บริโภคจะเท่ากับระดับราคาตลาดโลก ทางกลับกันจะทำให้การผลิตลดลงและเพิ่มการบริโภคภายในประเทศมากขึ้นด้วย

(2) รัฐบาลควรจ่าย เงินอุดหนุนโดยตรงให้แก่กลีกรเท่ากับ X คูณด้วย Y สำหรับปีปกติ โดยกำหนดให้ X คือ ส่วนแตกต่างระหว่างราคาผู้ผลิตที่สูงขึ้นตอนก่อนกับราคาตลาดโลก (ซึ่งจะได้ยก ระดับไม่มากนักน้อยโดยการเปลี่ยนแปลงนโยบาย) และ Y ก็คือจำนวนการขายโดยกลีกรแต่ละคนในปีก่อน

(3) ควรจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่กลีกรผู้ซึ่งเลิกทำฟาร์มหลังจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายในระยะเดียวกัน มาตรการนี้ไม่เพียงแต่จะลดการผลิตลงเท่านั้น แต่จะช่วยให้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของนโยบายเช่น การลดจำนวนฟาร์มลงเป็นต้น ตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน

(4) อาจจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่กลีกรก่อนระยะที่จะทำการตัดสินใจผลิตผลผลิตเกษตรสำหรับปีนั้น

ข้อเสนอนี้มุ่งตัดสินใจด้านการผลิตและปริมาณของสินค้าเกษตรของกลีกรแต่ละคนการลดราคาผู้ผลิตลงเท่ากับราคาตลาดโลก จะนำไปสู่การลดลงด้านผลิตผลของกลีกรทั้งหลาย อย่างไรก็ตาม ถ้ากลีกรต้องการเขาก็จะสามารถมีรายได้เท่ากับรายได้ที่เสียไป ถ้าการจ่ายเงินอุดหนุนโดยตรงรวมอยู่ด้วย โดยผลิตจำนวนเท่ากับ

ในปีก่อน เพราะฉะนั้น กลีกรจะมีฐานะสูงกว่าที่เคยเป็นอย่างน้อยในระหว่างที่จ่ายเงินอุดหนุน สิ่งนี้จะเพิ่มความ เป็นไปได้ทางการเมืองในข้อเสนอดังกล่าว

มาตรการในด้านข้อเสนอที่จะเสนอนั้น จะปกป้องรายได้ของกลีกร แต่ไม่ใช้การผลิตทางการเกษตรข้อเสนอนี้ต้นทุนในการปกป้องรายได้ของกลีกรสำหรับเศรษฐกิจทั้งหมดจะเท่ากับศูนย์ เพราะว่า

(1) ยอมรับการค้าเสรีโดยสมบูรณ์ของผลิตผลในเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนในการปกป้องการเกษตรซึ่งจะเกิดขึ้นภายใต้นโยบายใด ๆ ที่ได้แสดงออกมาแล้วข้างต้นจะไม่ปรากฏอย่างสมบูรณ์

(2) การขาดทุนของรัฐบาลภายใต้ข้อเสนอนี้ ตัวอย่างเช่นจำนวนเงินอุดหนุน โดยตรงย่อมเท่ากับผลประโยชน์ของกลีกรแล้ว ต้นทุนในการปกป้องจะไม่ปรากฏโดยสิ้นเชิง

จำนวนเงินอุดหนุนโดยตรงได้นำมาใช้บนพื้นฐานจำนวนการขายตอนก่อนของกลีกรแต่ละคนซึ่งเท่ากับ $\square P_P TQ$ บาท และทั้งหมดนั้นก็คือรายได้ของกลีกร เพราะฉะนั้น จึงไม่มีต้นทุนปกป้องการเกษตรที่เกิดขึ้นใหม่ หรือต้นทุนการปกป้องรายได้ของกลีกรสำหรับเศรษฐกิจทั้งหมดสามารถเกิดขึ้นได้โดยการจ่ายเงินอุดหนุนโดยตรง ดังนั้นนโยบายใหม่ตามข้อเสนอที่ผ่านมาจะให้ประโยชน์แก่ประเทศทั้งหมด

ยิ่งกว่านั้น เราได้ตรวจสอบผลของนโยบายใหม่ในเศรษฐกิจ เมื่อเงื่อนไขเริ่มต้น คือ กรณีที่ 1-ก ในตารางที่แสดงมาตอนก่อน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเงื่อนไขแรกเริ่มตกอยู่ในกรณีใด ๆ ใน ตารางดังกล่าว การยอมรับข้อเสนอโบนายดังกล่าวจะทำให้ต้นทุนของการผลิตไม่ปรากฏ ดังนั้น ข้อเสนอดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศทั้งหมดและยังเป็นประโยชน์ต่อประเทศต่อพัฒนาหรือกำลังพัฒนาที่ส่งอาหารออกโดยการยกระดับหรือป้องกันมิให้ราคาตลาดโลกของผลิตผลเกษตรลดลง

ยังมีบางกรณีที่ประเทศพัฒนาแล้วเป็นประเทศที่พึ่งเข้าดั้งเดิม แต่ในปัจจุบันกลับกลายเป็นประเทศ

ผู้ส่งออก เช่น ประเทศญี่ปุ่น เคยส่งข้าวไทยเข้าในสมัยหนึ่ง แต่ในปัจจุบันนี้มีข้าวเหลือเพื่อส่งออก ทั้งนี้เกี่ยวข้องกับนโยบายปกป้องการเกษตรของญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 2503 เป็นต้นมา ต่อไปรูปที่ 6 ซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปที่ 3 ที่กล่าวมาแล้วตอนต้นๆ เพราะประเทศหนึ่งๆ อาจจัดหาข้อเสนอต้านนโยบายซึ่งค่อนข้างอ่อนและเพราะอำนาจทางการเมืองมากกว่าที่มาบีบให้รัฐบาลนั้นต้องดำเนินนโยบายดังจะกล่าวต่อไป

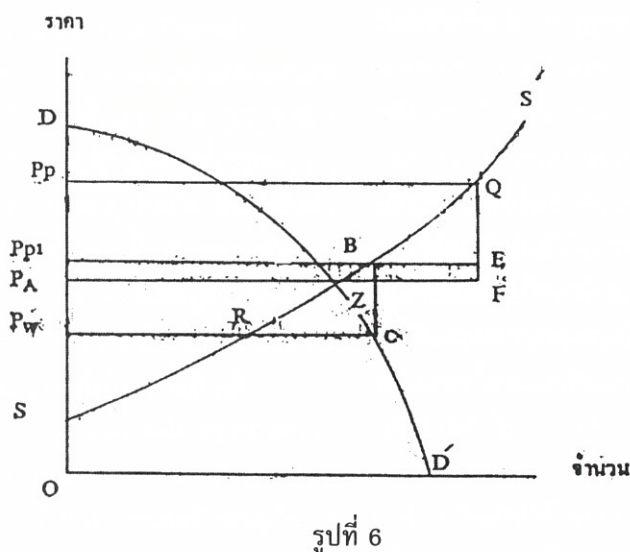
(1) ในรูปที่ 6 P_p แสดงถึงราคาผู้ผลิตที่ประกันไว้ในเงื่อนไขแรกเกี่ยวข้องกับ

ก) เกษษณหรือภาษีนำเข้า โดยกำหนดให้อัตราเท่ากับหรือมากกว่า $P_A P_W$ และ

ข) จ่ายเงินอุดหนุนให้แก่เกษตรกร ซึ่งอัตราเท่ากับความแตกต่างระหว่าง P_p กับ P_m (ราคาตลาด)

ซึ่งอาจเท่ากับราคาดุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้ (P_A) ควรจ่ายเงินอุดหนุนโดยตรงให้แก่ เกษกรบนพื้นฐานจำนวนการขายในปีก่อนๆ และเป็นเวลาหลายๆ ปีมาแล้ว ดังนั้นจำนวนเงินอุดหนุนที่ต้องจ่ายคือ $\square P_P P_A FQ$

ถ้าหากจะใช้ผสมกันระหว่างกรณี (ก) กับ (ข) ก็จะเป็นการเพียงพอมาซึ่งดุลยภาพที่พึ่งตัวเองได้ที่จุด Z (ในรูปที่ 6) และเป็นการปกป้องรายได้ของเกษตรกรอีกด้วยจากการลดลงทุกๆ ปีระหว่างที่มีการจ่ายเงินอุดหนุน เป็นที่แจ่มแจ้งกว่า นโยบายทั้งราคาผู้ผลิตและราคาผู้บริโภคจะไปเท่ากับราคา P_A การส่งสินค้าเกษตรออกของประเทศจะหมดไป และจะช่วยยกระดับราคาตลาดโลกขึ้นเล็กน้อย

(2) ในรูปที่ 6 เส้น P_{p1} ถูกลากขึ้น เพื่อว่าความยาวของเส้นนี้อาจจะเท่ากับ $P_W C$ ข้อเสนอแนะนโยบายขั้นต่อไปก็คือ

ก) กำหนดระดับราคาประกันของผู้ผลิต (P_{p1}) เพื่อว่าอุปทาน ณ ระดับนั้นจะเท่ากับอุปสงค์ ณ ระดับราคาผู้บริโภค (P_C) ซึ่งเท่ากับ P_W

และใช้การจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาดให้แก่เกษตรกรเท่ากับ $\square P_{p1} P_W CB$ บาท และ

ข) จ่ายเงินอุดหนุนโดยตรงให้แก่เกษตรกรเป็นจำนวนเท่ากับหรือมากกว่า หรือเล็กน้อยของ $\square P_P P_{p1} EQ$ สำหรับระยะเวลาที่แน่นอน ดังนั้น ข้อเสนอชนิดนี้แสดงถึงการจ่ายเงินอุดหนุนส่วนขาดผสมกับการ

จ่ายเงินอุดหนุนโดยตรง (ในการกำหนดระดับราคาประกันของผู้ผลิต ควรจะพิจารณาความจริงว่า ราคาผู้ผลิตลดลงจาก P_P มาสู่ที่ P_{P1} ในประเทศพัฒนานั้น จะเป็นเหตุให้ราคากลางโลกสูงขึ้น ซึ่งทางกลับกัน จะทำให้อุปสงค์ภายในประเทศลดลงอยู่ที่ราคาผู้บริโภคโดยเสรีซึ่งจะทำให้ราคาใกล้เคียงกับราคากลางโลกมากขึ้น)

ทั้งในกรณี (ก) และ (ข) เป็นนโยบายสำหรับการปกป้องรายได้ของเกษตรกรซึ่งจะควบคู่ไปกับการปกป้องการผลิตทางการเกษตร ทั้งสองอย่างมีอิทธิพลต่อประเทศอื่นๆ เนื่องจากการส่งออกของผลผลิตของประเทศที่เกี่ยวข้องจะไม่ปรากฏให้เห็นในแต่ละกรณี อีกนัยหนึ่งนโยบายที่ 1 และที่ 2 ย่อมมีผลแตกต่างกันในด้านการเกษตรของแต่ละประเทศที่ได้แสดงในรูปที่ 6 นั้น สิ่งที่แตกต่างกันหนึ่งก็คือ ต้นทุนในการปกป้องการเกษตรในกรณีที่ 1 แสดงโดย ΔZRC ซึ่งเล็กกว่ากรณีที่ 2 แสดงโดย ΔBRC เพราะฉะนั้น นโยบายที่ 1 จะดีกว่านโยบายที่ 2 เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในประเทศ อย่างไรก็ตามราคาผู้ผลิตในนโยบายที่ 2 (P_{P1}) ย่อมสูงกว่าในกรณี 1 (P_A) นโยบายที่ 2 จะอ่อนกว่า เพราะฉะนั้นจะทำให้เกิดการกีดกันทางการเมืองมีมากกว่ากรณีที่ 1

แม้ว่าข้อเสนอนโยบายทั้งสองซึ่งอ่อนกว่าที่กล่าวในตอนที่ 5 ที่มีอิทธิพลต่อการเกษตรภายในประเทศ อาจไม่ต้องการความกีดกันทางการเมืองมากเท่าไรในโลกแห่งความเป็นจริงในปัจจุบันแล้วมันเป็นจริงหรือไม่ในการเสนอแนะนโยบายเช่นนั้น เรื่องนี้อาจจะไม่เกี่ยวข้องกัน แต่เหตุผลมีอยู่ว่า

(1) มันเป็นหน้าที่ของนักเศรษฐศาสตร์ที่จะสร้าง และเสนอข้อเสนอที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากกว่ามาตรการที่เป็นอยู่ หรือมาตรการที่เสนออื่นๆ แม้ถ้าจะเป็นไปได้ในทางการเมืองของข้อเสนอใหม่ๆ ก็ดีเหมือนว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อยในขั้นนี้

(2) เราอาจคิดนโยบายที่อ่อนกว่านโยบายที่ 2 ที่กำหนดราคาประกันของผู้ผลิตอยู่ระหว่าง P_P กับ P_{P1}

ในรูปที่ 6 ทำนองเดียวกัน ในกรณีที่เสนอในรูปที่ 1 กับรูปที่ 2 จะมีข้อเสนอแนะนโยบายที่อ่อนกว่าที่ได้กล่าวในตอนที่ 5 เพราะฉะนั้น ในเรื่องนี้จึงได้เสนอข้อเสนอต่างๆ ทั้งๆ ที่เป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้ แต่ก็พยายามเสนอราคาประกันของผู้ผลิตอยู่ระหว่าง P_P กับ P_{P1} ในรูปที่ 1 จนถึงรูปที่ 3 ราคายังสูงขึ้นสิ่งที่เป็นไปได้ทางการเมืองของข้อเสนอนี้ก็ยังมีมากขึ้น

(3) ที่เป็นไปได้ทางการเมืองของข้อเสนอนี้ไม่ควรจะคงที่ ควรจะเปลี่ยนแปลงไปได้เพราะ

ก) สิ่งที่เป็นไปได้ทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเวลาเปลี่ยนไป

ข) ข้อเสนอแนะนโยบายจะเป็นปัจจัยยุทธวิธีหนึ่งที่จะยกระดับความเป็นไปได้ของข้อเสนออื่น

ค) สมมติว่าประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนารวมกันและเสนอข้อเรียกร้องอย่างแข็งขันต่อประเทศพัฒนาแล้วอย่างเช่น สหรัฐอเมริกาหรือญี่ปุ่น ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยทฤษฎีดังกล่าว ตัวอย่างเช่น ASEAN เป็นต้น ประเทศพัฒนาแล้วจะต้องถูกบังคับให้ร่วมมือไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอย่างไม่ต้องสงสัย และอย่าลืมว่าโลกในปัจจุบันเป็นโลกแห่งการผันแปร ปัจจุบันประเทศในกลุ่มยุโรปร่วม (European Common Market) พยายามปกป้องการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งในด้านภาษีและไม่ใช้ภาษีกีดกันทางการค้ารุนแรงมากขึ้น WTO ซึ่งเป็นองค์การการค้าโลกจัดตั้งขึ้นควรจะได้ทำหน้าที่ปกป้องประเทศกำลังพัฒนาจากการกีดกันทางการค้าของประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างจริงจัง

บทความในเรื่องนี้เป็นเพียงแค่ความคิดเห็นของผู้เขียน ย่อมมีผิดพลาดในทฤษฎี ซึ่งผู้เขียนคิดว่าเราทำสิ่งผิดๆ เพื่อทราบข้อผิดพลาดดีกว่าจะไม่ทำอะไรเลย ข้อผิดพลาดทั้งหมดย่อมอยู่ในความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่ผู้เดียว ข้อวิพากวิจารณ์เป็นสิ่งที่ต้องการในที่นี้